

REFERAT Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget d. 12-04-2023

Mødedato Onsdag d. 12. april 2023 kl. 13:00

Mødested Fælleden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Drøftelse med Folkeoplysningsudvalget om standard/ retningslinjer for anvisning af kommunalt eje	4
Idrætsfaciliteter i 10års perspektiv.....	6
Budget 2024 - 2027.....	9
Forberedelse til dialogmøde med Vestermølle.....	12
Orientering om etablering af frivillighus.....	13
Orientering om eSCAPE event i Illerup Ådal september 2023.....	16
Etablering af boldbaner og ny daginstitution samt arkæologiske udgravninger - Stilling.....	18
Orientering om formidling af skulpturer og monumenter i Skanderborg Kommune.....	22
Meddelelser.....	24
Evt.....	25
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	26

Punkt 29: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-A00-104-22

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at godkende dagsordenen.

Punkt 30: Drøftelse med Folkeoplysningsudvalget om standard/retningslinjer for anvisning af kommunalt ejede eller støttede lokaler

18.15.12-A26-1-23

Resume

Under dette punkt drøftes konkrete problemstillinger i forbindelse med standard/retningslinjer for anvisning af lokaler med formandskabet for Folkeoplysningsudvalget. Disse drøftelser skal anvendes til Folkeoplysningsudvalgets arbejde med at udarbejde et udkast til ny standard/retningslinjer.

Formandskabet for Folkeoplysningsudvalget deltager i drøftelsen af punktet.

Sagsfremstilling

Drøftelse om standard/retningslinjer for anvisning af timer i kommunalt ejede eller støttede lokaler

Gennem den igangsatte proces har Folkeoplysningsudvalget identificeret en række dilemmaer, som de ønsker at drøfte med Kultur-, Fritids og Idrætsudvalget. Forslag til processen for revision af standard/retningslinjer er vedlagt i bilag 1.

Hvert år ansøger foreningerne om det antal timer de ønsker til den kommende sæson. Derefter udarbejdes en timeberegning med udgangspunkt i ansøgernes samlede medlemstal, aktiviteterernes forskellighed samt det samlede antal timer, der er til rådighed i idrætshaller, sale og kunstgræsbaner. Denne beregning bruges, når foreningernes mødes lokalt for at diskutere den kommende sæson.

Eliteidræt

I den nuværende standard/ de nuværende retningslinjer, tildeles ekstra tider til eliten (div.), hvis de dyrker håndbold, volleyball eller badminton. Der er ikke yderligere beskrivelse af særlige vilkår for eliteidræt. Der er ingen beskrivelse af Skanderborg Kommunes syn på rammer og vilkår til eliteidræt i kultur, fritids og idrætspolitikken. Spørgsmålet er, om der skal være særlige vilkår for eliteidrættens adgang til faciliteter, og hvordan elite i givet fald defineres.

Forskel i idrætter

Når timerne i sale og haller opdeles, udarbejder idrætskoordinatoren et skema, som viser, hvor mange timer, den enkelte forening max. kan få tildelt. Der er generelt ikke mulighed for at tildele de timer, som beregningen giver "ret" til, hvilket skaber et billede af, at det mangler noget. Timerne udregnes blandet andet på baggrund af et fordelingstal, som angiver det samlede antal udøvere pr. time pr. idræt. Håndbold skal eks. være 22 udøvere pr. time, badminton 20 udøvere pr. time og gymnastik 40 udøvere pr. time. Udvalget bør drøfte, om det fortsat giver mening at arbejde med en rangering af idrætterne? Udvalget bør desuden drøfte om aktiviteter, som har adgang til udendørs faciliteter, skal kunne benytte haller og sale på samme vilkår, som de øvrige aktiviteter, f.eks. fodboldklubber med kunstgræsbaner.

Hjemmehørende og hensyn til idrætten

I de nuværende retningslinjer er der 2 principper, som til tider kan være modsatrettede. Foreninger, der er hjemmehørende i lokalområdet, har forsteret til timer i den lokale hal/sal, og samtidig kan alle idrætshaller/sale ikke rumme den samme type aktiviteter. Derfor tages der ved fordeling af tider hensyn til, hvor den enkelte aktivitet i praksis kan udøves. F.eks. kan håndbold kun dyrkes i haller, hvor der må spilles med harpiks. Nogle haller har faciliteter til gymnastik, basket, cricket, bueskydning eller andet, hvor nogle idrætsgrene ikke på samme måde er afhængige af en bestemt facilitet. Der kan opstå dilemmaer i den forbindelse, altså hvad vægtes højest det lokale tilhørsforhold eller aktiviteten?

Tider til rådighed

I de nuværende retningslinjer stilles faciliteterne til rådighed for foreningerne på hverdage kl. 16-22, samt lørdag kl. 8-13. i alt 35 timer pr. hal. Søndage bruges hallerne primært til stævner, turneringer m.m. Lørdag kan også anvendes til stævner, turneringer og lignende. Ved at udvide dette tidsrum vil det samlede timeantal for den enkelte hal kunne udvides. En udvidelse medfører muligvis også øgede omkostninger til drift af faciliteterne.

Sæsonen er opdelt i 2, fra 10. august til 30. april og fra 1. maj til skolernes sommerferie. Som udgangspunkt er faciliteter lukkede i juli måned, og foreningerne kan ansøge om at anvende lokalerne i ferier. Der er mulighed for at samle aktiviteterne på færre lokaliteter ved særlige forhold, som ferier, weekender og tidlige/sene tidspunkter af døgnet, hvis faciliteter ikke anvendes. Bør der være yderligere adgang til lokalerne? Hvorledes skal det i givet fald betales, hvis adgangen øges.

Entre og kommercielle aktiviteter

Der er altid vederlag, når faciliteterne benyttes til kommercielle arrangementer. Foreninger kan ifølge de nuværende retningslinjer ikke opkræve entre til arrangementet, også selv om det er en foreningsaktivitet, uden at det medfører en betaling pt. 300-525 kr. i timen. Dette kan give nogle dilemmaer, f.eks. når en forening vil holde fastelavnsfest, opvisning, koncert eller lignende, hvor deltagerne skal betale for at komme ind. Sådanne arrangementer har ofte flere deltagere end almindelige foreningsaktiviteter, og der vil derfor være flere omkostninger for faciliteterne til rengøring, bemanning m.m. Hvordan ønsker udvalgene at forholde sig til disse dilemmaer?

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at problemstillingerne drøftes
- at indholdet fra drøftelserne indarbejdes i den kommende revision af retningslinjer.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget drøftede oplægget.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at udvalgets drøftelser indgår i Folkeoplysningsudvalgets videre arbejde med et forslag til reviderede standarder/retningslinjer for anvisning af haller, sale m.v.
- at Folkeoplysningsudvalget kommer med forslag til reviderede standarder/kriterier for puljer, der administreres af Folkeoplysningsudvalget i forlængelse af den nye kultur-, fritids- og idrætspolitik.

Bilag

Bilag 1 forslag til procesplan for revision af standard retningslinjer 2023

Punkt 31: Idrætsfaciliteter i 10års perspektiv

18.20.00-G01-4-23

Resume

Med denne sag orienteres Kultur, Fritids- og Idrætsudvalget om status for igangsat og forestående arbejde med idrætsfaciliteter.

Sagsfremstilling

Af budget 2023-2026 fremgår, at Skanderborg Kommunes idrætsfaciliteter skal udvikles i takt med det stigende befolkningstal, og at der bliver behov for til stadighed at tænke nyt i forhold til at udnytte eksisterende faciliteter og i at bruge uderum og naturen som idrætsfaciliteter. Det fremgår desuden, at for at sikre bedst mulig udnyttelse af kommunens haller skal der bl.a. arbejdes med fremmødesensorer i udvalgte haller og nye principper for tildeling af driftstilskud på idrætsområdet og tildeling af timer i hallerne.

I maj 2022 blev Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget præsenteret for en analyse af behov for kultur- og idrætsfaciliteter i et 10-årigt perspektiv. Analysen pegede på, at uanset hvad, vil befolkningstilvæksten betyde et pres på driften af basistilbud på kultur- og idrætsområdet. Udvalget besluttede:

- "at der arbejdes videre med analyserne på baggrund af mere viden om udnyttelsen af hallerne". Analysen af fremtidigt behov for idrætsfaciliteter er blevet opdateret med de nyeste befolkningsprognoser, og udgør en del af denne sagsfremstilling.
- "at invitere til et samarbejde om, at skolernes idrætsfaciliteter også inddrages i analysearbejdet". Kontraktholder for Fælleden og øvrige kommunale haller har besøgt alle skolehaller, hvor de har haft en dialog om samspillet mellem skolen og fritidsbrugerne. Dialogen fortsættes med Børn og Unge om brug af skolehaller. Det kan være relevant med politiske drøftelser mellem Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur-, Fritids- og idrætsudvalget på et senere tidspunkt.
- "at relevante aktører på idræts- og kulturområdet i kommunen, herunder Folkeoplysningsudvalget, Idrætsrådet og kontraktholderne på idræts- og kulturområdet, inddrages med kvalificerende perspektiver på analyserne og udvalgets foreløbige konklusioner herpå." Folkeoplysningsudvalget har i november 2022 drøftet perspektivet og besluttet, at der udarbejdes forslag til handlingsplan, og at formandskabet m.fl. afholder møde med den administrative ledelse for skoleområdet for drøftelse bl.a. af konkrete udfordringer ved fritidslivets adgang til og benyttelse af faciliteter på skolerne. Idrætsrådet har endnu ikke behandlet analysen. Kontraktholderne har inddraget perspektivet vedr. udnyttelse af faciliteter i udviklingskontrakterne for 2023.

Faciliteter til idræt i et 10 års perspektiv

Til dette dagsordenpunkt er fokus på faciliteter til idræt. Administrationen arbejder på at skabe et samlet overblik over både mulige og igangsatte indsatser. Dette overblik kan ses i bilag 1, slide 3.

Udviklingen af faciliteter til idræt og kultur i et større perspektiv kan belyses fra flere vinkler og indeholder rigtig mange initiativer:

- udnyttelse og brug af de eksisterende faciliteter
- vedligehold og drift af faciliteter
- udvikling af nye tidssvarende faciliteter.

Udnyttelse og brug af eksisterende faciliteter

Kapacitetsudnyttelse

Byrådet besluttede i august 2022 at igangsætte en proces for bedre kapacitetsudnyttelse for såvel kommunale og selvejende haller som for skolehaller/-sale. I løbet af december 2022 og januar 2023 er der opsat 16 sensorer i haller og sale i udvalgte områder, i Ry området, Klank, Stjær, Virring og Stilling. Der arbejdes på at koble målingerne fra hallerne med bookingerne. Det har vist sig, at det var velbegrundet at starte med et mindre antal haller og sale, da det kræver indkøring at få sensorerne i optimal drift. Det forventes, at de første data vil kunne fremlægges for udvalget i august 2023.

Revision af retningslinjer

Folkeoplysningsudvalget har igangsat en proces for revision af retningslinjer for anvisning af kommunalt ejede eller støttede lokaler. Folkeoplysningsudvalget har afholdt en indledende workshop med foreningsrepræsentanter og vil indgå i dialog med flere foreninger omkring retningslinjerne. Det forventes, at et forslag til reviderede retningslinjer vil blive forelagt udvalget i efteråret 2023.

Booking

Administrationen af foreninger og lokaler i Skanderborg Kommune er ved at overgå til nyt IT system, KMD booking. Det forventes, at det nye system er implementeret inden sommeren 2023. Systemet skal bidrage til at lette både foreningernes og administrationens administrative arbejde med booking af lokaler, indberetning af medlemstal, udbetaling af tilskud m.m.

Andet

Udviklingsmål nr. 1 i udviklingskontrakterne med kontraktholderne er et fælles mål om muligheder for bedre brug af faciliteter, dette mål vil der blive arbejdet med i 2023. Det kan være relevant at udarbejde en analyse af, om Skanderborg Kommune har alternative faciliteter, som kan anvendes til idræt og bevægelse og dermed tage noget af presset af de mere traditionelle faciliteter, og give flere borgere mulighed for at være aktive.

Vedligehold og drift

Overblik over stand

Administrationen arbejder med at skabe et samlet overblik over standen på de kommunalt ejede eller støttede faciliteter. Der har været en pulje til renovering af halgulve, denne pulje findes ikke i budget 2023 og i budgettet for 2024 lægges der op til, udarbejdelse af en analyse af behovet for puljen fremadrettet. Der er udarbejdet et overblik over standen og det fremtidige behov for vedligehold af kunstgræsbaner. Dette overblik kan eventuelt udvides med planer for miljøvenlige foranstaltninger omkring kunstgræsbaner. Der afventes en EU-afgørelse om fremtidige kunstgræsbaner.

Tilskud

Der er i først omgang ikke igangsat processer omkring tilskud til lokaler og udendørsfaciliteter. KFI besluttede 9. november 2022 at afvente resultater fra projektet om fremmødesensorer og faktisk anvendt tid, før der evt. ændres på tildelingsmodellen til hallerne. Der er udarbejdet et indspil til budget 2024 om at øge midlerne til vedligeholdelse af mountainbikespor.

Udvikling af nye tidssvarende faciliteter

Prioriteringen af udviklingen af nye faciliteter kan tages på baggrund af flere faktorer. I analysen i bilag 2 belyses behovet for idrætsfaciliteter, haller og sale ud fra et demografisk perspektiv. Analysen er en opdatering af analysen fra 2022 med de nyeste befolkningsprognoser. Låsby hallen er i den opdaterede analyse flyttet fra zone 1 Ry området til zone 2 Skovby/Galten, pga. af kommentar fra folkeoplysningsudvalget i forbindelse analysen i maj 2022. Denne analyse viser et

behov for nye faciliteter, hvis det samme serviceniveau skal opretholdes i 2033. Dog viser analysen, at ved at øge udnyttelsesgraden af faciliteterne til 90% nedsættes behovet for nye faciliteter.

Udvikling af nye faciliteter bør ses i lyset af de nyeste tendenser indenfor idræt og motion. Flere analyser peger på at danskernes motion- og idrætsvaner har forandret sig, hvilke sætter nye krav til faciliteter, særligt tydeligt er det at flere og flere bruger uderummet, som arena for idræt og motion. Idrættens analyseinstitut har i 2021 udgivet en rapport om danskernes brug af brug af faciliteter og steder til idræt. Hovedkonklusionerne kan ses på slide nr. 2 i bilag 1. Analysen understreger pointen om at danskerne bruger udeområder til at dyrke motion. Analysen peger desuden på, at brugen af de traditionelle faciliteter er stabil eller endda stigende. Hele rapporten kan læses [her](#).

Udvikling af idrætsfaciliteter i Skanderborg er ofte baseret på lokale ønsker fra foreninger eller andre lokale aktører og det forventes, at lokale ønsker fortsat vil være væsentlige for prioritering af faciliteter. Der bør derfor kigges dels på foreningernes medlemstal, altså er foreningen i vækst og behovet for faciliteter derfor steget og har foreningen, den nødvendige organisatoriske kapacitet til at kunne drive og udvikle faciliteter og de aktiviteter, som faciliteterne skal danne ramme for.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen om arbejdet med idrætsfaciliteter tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om arbejdet med idrætsfaciliteter til efterretning.

Bilag

Bilag 2 Fremtidigt behov for idrætsfaciliteter marts 2023

Bilag 1 faciliteter i et 10 års perspektiv

Punkt 32: Budget 2024 - 2027

00.30.10-S55-16-23

Resume

Med denne sag skal Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget drøfte, hvordan budgetprocessen skal tilrettelægges på udvalgets møder i maj og juni.

Sagsfremstilling

Indledende omkring budgetprocessen og udvalgets rolle

Fagudvalgene er politikformulerende og politikkontrollerende inden for deres respektive fagområder. I budgetprocessen betyder det, at fagudvalgene formulerer konkrete forslag til forandringer på både drift og anlæg, som oversendes til Byrådets samlede behandling af budgetlægningen.

Forandringsforslagene kan udspringe af:

- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget
- input fra borgere via budgetpostkassen (bilag 2) og indkomne borgerforslag
- koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde (bilag 3).

Udvalgene skal arbejde med forslag til forandringer på drift og anlæg på møderne i maj og juni. Forslag til forandringer skal være færdige på junimødet og overdrages til Byrådets budgetstatusmøde i juni 2023. Forslagene skal være prioriteret af udvalget, når de overdrages til Byrådet, jf. den politiske budgetproces for Budget 2024-2027 (bilag 1).

På dette møde skal udvalget tilrettelægge budgetprocessen, og her vil følgende punkter indgå:

1. Dialog med interessenter
2. Input fra borgere via budgetpostkassen eller konkrete borgerforslag
3. Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde
4. Forslag til forandringer på drift og anlæg
5. Andet.

1. Dialog med interessenter

I budgetprocessen har udvalget mulighed for at gå i dialog med interessenter. Det kan eksempelvis være råd, nævn, brugerbestyrelser eller andre interessenter, som er relevante at gå i dialog med i forbindelse med budgetlægningen for Budget 2024-2027.

Udvalget skal beslutte, om der skal være dialog med interessenter i løbet af budgetprocessen og i så fald, hvem der skal inviteres.

2. Input fra borgere

Alle borgere har mulighed for at komme med input til budgetprocessen ved at sende en mail til ”budgetpostkassen – budget2024@skanderborg.dk”. Budgetpostkassen bliver tømt den 27. marts 2023 og 24. april 2023 og eventuelle input vil blive vedhæftet som bilag til udvalgenes dagsorden i april og maj.

Kultur-, Fritids - og Idrætsudvalget har endvidere givet foreninger, råd mfl. mulighed for at komme med input, gennem en direkte henvendelse. På mødet orienteres kort om de indkomne forslag.

Udvalget behandler input vedrørende eget område og beslutter, om der skal udarbejdes konkrete forandringsforslag på drift eller anlæg på baggrund heraf.

3. Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde

Koncernledelsen har identificeret en række budgetbehov i budgetperioden 2024-2027. Der er fastlagt følgende kriterier for, hvilke udfordringer der kan indgå i "Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde" vedrørende drift:

1. Lovkrav = udfordringer, hvor lovkrav ikke kan opfyldes med den tildelte statslige kompensation (økonomi)
2. Fastholdelse af serviceniveau – demografi = udfordringer i forhold til fastholdelse af serviceniveauet ved den forventede befolkningstilvækst
3. Fastholdelse af serviceniveau = udfordringer i forhold til fastholdelse af det nuværende serviceniveau

Koncernledelsen har fastlagt følgende kriterier for, hvilke udfordringer der kan indgå i "Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde" vedrørende anlæg:

- a) Bevarelse = akutte udfordringer i forhold til at bevare anlæggets værdi

Bilaget "Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde" indeholder således ikke en vurdering af de væsentligste udfordringer for at nå i mål med politikkerne, men derimod udelukkende en vurdering af, hvor der er udfordringer med at fastholde det nuværende serviceniveau.

Udvalget behandler input vedrørende eget område og beslutter, om det er noget, der skal arbejdes videre med i budgetprocessen.

4. Forslag til forandringer på drift og anlæg

Fagudvalgene er politikformulerende og politikkontrollerende inden for deres respektive fagområder. Udvalgene kan på den baggrund fremsætte forslag til forandringer på både drift og anlæg.

På anlægsområdet kan der stilles forslag om nye anlæg, som ikke fremgår af det tekniske anlægsbudget, og hvor der derfor skal udarbejdes nye forandringer. Det tekniske anlægsbudget præsenteres for Byrådet på budgettemamødet den 27. april 2023 og overdrages derefter til udvalgene til behandling på udvalgsmøderne i maj og juni.

5. Andet

Der kan endvidere være andre punkter end de ovennævnte, som er relevante at tage med i budgetprocessen. Udvalget drøfter og beslutter, om der er andet, der skal prioriteres på maj- og junimøderne.

Dialog og høring

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at det drøftes, hvordan budgetprocessen skal tilrettelægges på udvalgets møder i maj og juni, herunder hvad der yderligere skal belyses til møderne i maj og juni.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage til efterretning, at der indtil nu er indkommet følgende budgetforslag:
 - Dagmarbroen, Skanderborg - Foreningen Dagnars Brobisser
 - Grøn omstilling, Skanderborg Golf Klub
 - Kommunegaranti til udvidelse af tennishal – Skanderborg Tenniscenter Fond
 - Mountainbikespor i Anebjerg Skov - Skanderborg Mountainbike
 - Budgetforslag til Budget 2024-2027 – Folkeoplysningsudvalget
 - Grundlovsfest på Himmelbjerget 2024-2027 - Hotel Democracy
 - Klank Svømmehal - Foreningen Klank Svømmehal
 - Udvikling af området v. Ry Sejlklub til gavn for offentligheden og klubmedlemmer - Ry Sejlklub
- at udvalget ikke inviterer til yderligere dialog med interessenter på nuværende tidspunkt i budgetprocessen.

Bilag

Bilag 1 Politisk budgetproces for Budget 2024-2027 (Dec 2022)

Bilag 2 Budgetinput fra borgerne til og med den 27. marts 2023

Bilag 3 Koncernledelsens input til udvalgenes budgetarbejde

Punkt 33: Forberedelse til dialogmøde med Vestermølle

20.00.00-A00-1-23

Resume

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget forbereder dagsorden til dialogmøde med Vestermølle den 3. maj 2023

Sagsfremstilling

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget har aftalt dialog med og besøg på Vestermølle i forbindelse med udvalgs mødet den 3. maj 2023.

Vestermølle har fået mulighed for at indsende forslag til emner til drøftelse, og har indsendt følgende forslag:

1. Status og perspektiver i projektet med hovedbygningen.
2. Vestermølles økonomi.
3. Vestermølles værdi for børn og borgere lokalt samt videre ud.
4. Regelrytteri som hæmsko for udvikling, behov for lokalplanjustering.

På udvalgs mødet drøftes udvalgets dagsorden til dialogmødet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at besøget og dialogmødet forberedes.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at der afsættes 1½ time til besøg og dialogmøde, og at udvalget ønsker at møde repræsentanter fra både Møllelauget og Foreningen Vestermølle/ de foreninger, der bruger lokalerne på Vestermølle
- at fastsætte følgende dagsorden for besøg på og dialogmøde med Foreningen Vestermølle og Møllelauget:
 1. Status og perspektiver i projektet med hovedbygningen (ved Møllelauget)
 2. Perspektiver for Foreningen Vestermølle (ved Foreningen Vestermølle)
 3. Vestermølles økonomi (ved Foreningen Vestermølle)
 4. Vestermølles værdi for børn og borgere samt videre ud (ved Foreningen Vestermølle)
 5. Andet
 6. Evt.

Punkt 34: Orientering om etablering af frivillighus

00.01.00-G01-21-20

Resume

Med denne sag informeres om status på udviklingen af et nyt frivillighus (tidligere "center for frivillighed og fællesskab").

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog med Budget 2021 at skabe et nyt samlingssted i pavillonerne på Sølund, så området bliver et livligt centrum for mange menneskers hverdag. I juni 2022 godkendte Byrådet et forslag til, hvordan pavillonerne på Sølund fremover kan rumme:

- Center for Frivillighed og Fællesskab
- Socialpsykiatrien
- Kompetencecenterets café
- Fælles værksteder til pædagogiske og alment kreative formål.

I november 2022 godkendte Byrådet at frigive midler til at igangsætte renovering af det kommende frivillighus (Frivillighuset er den nye arbejdstitel - navngivet af den politiske arbejdsgruppe) .

Formålet med frivillighuset

Den politiske arbejdsvision for frivillighuset er:

"I processen med udvikling af pavillonerne på Sølund er der peget på, at bygningerne skal danne ramme om et Center for fællesskab og frivillighed. Centeret skal kunne agere ramme for et fællesskab på tværs af kommunale institutioner, frivillige, værkstedsbrugere, familier, foreninger mfl. Centeret skal skabe møder mellem mennesker med vidt forskellige forudsætninger, interesser, livsudfordringer og kompetencer med udgangspunkt i fællesskab og frivillighed. Centerets formål er at understøtte det berigende møde mellem mennesker i Skanderborgs DNA. Det gælder f.eks. også brugere af Socialpsykiatrien, Smukfest og Sølundfestivalen."

Udover at skabe rum og plads til nye fællesskaber, giver huset også nogle nye rammer for Skanderborg Kommunes arbejde med frivilligheden samtidig med, at det kan bruges aktivt til aktiviteter målrettet foreninger og frivillige. Huset bliver ramme for frivilligt socialt arbejde samt et forum for udviklingen af det frivillige arbejde i Skanderborg Kommune. Centerets arbejdstitel er Frivillighuset.

Ambitionen er at skabe et levende sted, hvor mennesker med vidt forskellige baggrunde, forudsætninger og interesser har lyst til at komme og være med i forskellige aktiviteter. Et sted, hvor man kan arbejde, dyrke motion, holde foreningsmøder inde eller ude, være kreativ, hænge ud til pizzaaften eller bare nyde en kop kaffe.

Pavillonens beliggenhed midt i et unikt område med natur, mangfoldighed og bymæssig nærhed lægger op til, at der arbejdes med at skabe attraktive udearealer omkring pavillonerne for at skabe et indbydende samlingssted midt i naturen. Et sted, hvor man både kan dyrke bevægelsen, samles i større grupper samt samles på tværs og finde områder, der kan skabe en ramme om svære samtaler for blandt andet foreningen SINDS selvhjælpsgrupper mfl. Aktiviteterne i udeområderne skal understøttes af de inde-aktiviteter, der kommer i frivillighuset og omvendt.

Frivillighuset kommer til at rumme:

- Værksteder indrettet til forskellige formål fx keramik, værkstedsrum, smykkeværksted, mosaikrum og lignende.
- Mødelokaler, som foreninger og andre interesserede kan booke til forskellige aktiviteter.
- Lokaler, hvor der kan afholdes kurser.
- Bevægelsesrum og grejbank for aktører, der benytter udearealet.
- Et folkekøkken.
- Åbne lokaler, hvor man kan mødes uformelt og fx spille spil, arbejde et par timer eller bare hænge ud.
- En café, som drives af Kompetencecenteret.
- Aktiviteter for frivilligt socialt arbejde.
- Spændende udearealer til samvær, træning og fællesskab.

Principperne for frivillighuset er:

- Huset er for fællesskabet og frivilligheden.
- Bygningen er generelt åben og tilgængelig for alle - der skal være plads til alle typer af brugere i huset.
- Kun meget få områder er reserveret til kun én type brugere. Dvs. der bliver kun helt få rum, der kan bruges som aflåselige kontorer. Ellers er alle rum som udgangspunkt til fælles brug.
- Huset er multifunktionelt og udnyttes mest muligt – rummene er funktionstilpassede efter forskellige behov.
- Der bliver lavet et folkekøkken, som alle har adgang til, og som skal supplere kompetencecenterets cafe, men bygningens hjerte vil være cafeen, hvorfor spisning vil foregå her - også mad lavet i folkekøkkenet.
- Der vil også være mulighed for at booke møder, hvor kompetencecenteret står for forplejning mm.
- Festivalerne skal kunne bruge bygningerne under festivalafholdelse

Status på renovering og tidsplan

Projektet er færdigdesignet ifht. selve renoveringen. Renoveringen omfatter både renovering af P5 samt renovering af sundhedsgang i P2.

Projektet har været sendt i udbud, men udbuddet gik om pga. rådgiverfejl. Dette betød en forskydning i den oprindelige tidsplan på ca. én måned. Det forventes nu, at frivillighuset kan tages i brug primo 2024. Iflg. tidsplanen kan overtagelse ske i uge 50, 2023, hvorefter frivillighuset skal indrettes mm. Der har tidligere været talt om, at socialpsykiatrien skulle kunne rykke tidligere ind. De har mulighed for indrykning fra september. Det vil dog være i et hus, der er præget af byggelarm og byggerod, Derfor har socialpsykiatrien valgt at rykke indflytningen til omkring det tidspunkt, hvor de andre faciliteter bliver klar.

Status på samskabelse

Dialogen med de kommende brugere sker i etaper.

Afklaringsfasen (dec 2021-sept 2022) I den første afklaringsfase, hvor der stadig var usikkerhed, om det var muligt at rykke de tiltænkte funktioner ind i P5, blev dialogen holdt primært med de kommunale funktioner, der skal flytte fast ind i pavillonerne for at afklare, om bygningen kunne leve op til de nødvendige krav. På baggrund af dialogen med de kommunale funktioner er renoveringsplanen udarbejdet.

Udviklingsfasen (okt 2022) Oktober 2022 blev alle foreninger i og omkring Skanderborg samt alle paraplyforeninger fra hele kommunen inviteret til informations- og dialogmøde om planerne for frivillighus.

Efter det indledende møde er der inviteret bredt ind i arbejdsgrupper, hvor målet er at definere, hvordan vi indretter huset, hvilke aktiviteter huset skal indeholde, hvordan udearealer skal indrettes, hvordan vi bruger huset, og hvilke fællesskabsguidelines, der skal være i huset.

Deltagerne er fra de indflyttende kommunale funktioner, interesserede fra det indledende møde med foreninger,

interesserede borgere der har henvendt sig

Der er nedsat følgende arbejdsgrupper:

Indretning, fællesskab, udearealer, drift, festivaler.

Alle er velkomne i arbejdsgrupperne

Ibrugtagning

Når vi er nærmere en indflytningsdato intensiveres kommunikationen omkring huset, hvilket forhåbentligt kan tiltrække interesserede, der vil have lyst til at blive frivillige i huset.

Der vil være fokus på samskabelse omkring indhold i huset og arbejdet med aktivitetsplanlægning, indretning osv. Tiltrækning af frivillige forventes at blive nemmere, når arbejdet og opgaverne bliver mere konkrete.

Inden ibrugtagning skal der udarbejdes et aktivitetsskema for den første periode, og der skal være etableret en organisering i huset bestående af brugere og kommune.

Drift

Når huset er i drift, vil der være en løbende udvikling, som vil ske i dialog og med initiativ fra både frivillige, brugere og ansatte.

Udvikling af arbejdet med frivillighed i Skanderborg Kommune

I efteråret 2023 startes en samtale med KFI omkring udviklingen af Skanderborg Kommunes arbejde med at udvikle foreninger og samarbejdet med de frivillige. Huset kommer til at udgøre en vigtig ramme for det videre arbejde med udviklingen af frivilligheden.

Selvom der arbejdes på indhold i frivillighuset allerede nu, sker det ud fra et princip om, at der også skal være plads til nye ideer og initiativer, når huset åbner.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at status tages til efterretning

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om status på arbejdet med frivillighus til efterretning
- at aflægge det kommende frivillighus et besøg i forbindelse med et udvalgs møde snarest.

Punkt 35: Orientering om eSCAPE event i Illerup Ådal september 2023

19.01.00-G01-1-22

Resume

Med denne sag orienteres Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget om Den Hellige Dal - eSCAPE 2023, et projekt under udvikling, som udfoldes i dagene omkring den 8. september 2023 i Illerup Ådal, Skanderborg Kommune. eSCAPE er et formidlingskoncept, der kombinerer arkæologi, kunst, turisme, fortid og nutid.

Sagsfremstilling

Fredag den 8. september afholdes eventet, med titlen Den Hellige Dal - eSCAPE 2023, i Illerup Ådal. Museum Skanderborg og Skanderborg Kommune står for arrangementet i samarbejde med Kunstråd Skanderborg og flere lokale samarbejdspartnere. Der opføres et kunstværk i dalen med titlen "Tidsspejling" udviklet af Lars Waldemar. Værket består af små spejle opsat i landskabet. Værket skal skildre den tidligere sø i området, også kaldet offer søen. Til eventet vil der være formidlingsstande, taler og lydevents, guides samt mulighed for udsyn over landskabet. "Tidsspejling", som værk, vil kunne opleves i dagene op til, samt i en periode efter, afhængig af vejrforhold.

Konceptet for arrangementet, som kaldes eSCAPE, skal bidrage til at formidle områdets unikke forhistorie i Illerup Ådal, hvor arkæologer bl.a. har udgravet over 15.000 ofrede genstande fra krigshandlinger i jernalderen. Det største samlede fund af ofrede våben i Danmark.

Den Hellige Dal - eSCAPE 2023 giver samtidigt anledning til formidling af et kommende [klima-lavbundsprojekt](#) for Illerup Ådal. Naturstyrelsen, Skanderborg Kommune og flere lodsejere i området undersøger, med støtte fra Miljøstyrelsen, mulighederne for at kunne hæve vandstanden i området. Målet er her at

- reducere co2 udledningen fra området
- sikre det arkæologiske materiale, som stadig findes i området, mod udtørring og hermed nedbrydning.

Den Hellige Dal - eSCAPE 2023 udvikles, med det mål at skabe autentiske oplevelser i kombinationen mellem kunst- og arkæologiformidling på stedet, med et særligt fokus på attraktionsværdi og publikumsoplevelser. Aktiviteternes karakter af events fungerer som prøvehandlinger for udvikling af fremtidige stedbundne formidlingstiltag og tjener derfor også som afprøvning og forberedelse af de større formidlingstiltag, der skal være i forbindelse med klima-lavbundsprojektet Illerup Ådal.

Der er tidligere afviklet en række eSCAPE arrangementer. Her skal nævnes "Øm Kloster genopstår", hvor Øm Kloster for et døgn blev genopbygget i pap, med hjælp fra frivillige og kunstnere. Også projektet "Vikingen fra Fregerslev" skal her nævnes, hvor en stor begivenhed blev startskud til arbejdet med et blivende formidlingssted af et betydningsfuldt arkæologisk fund i Hørning. [Se foreløbig hjemmeside for eSCAPE projekterne](#). Endelig side klar maj 2023.

Der er årligt afsat 150.000 kr. til eSCAPE, til prøvehandlinger og udvikling af stedbunden formidling i spændet mellem kunst og arkæologi.

Økonomi

Projektet afholdes indenfor budget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om eScape i Illerup Ådal til efterretning.

Punkt 36: Etablering af boldbaner og ny daginstitution samt arkæologiske udgravninger - Stilling

28.03.04-P20-2-23

Resume

Byrådet skal tage stilling til ekstra bevilling til etablering af boldbaner samt arkæologiske udgravninger.

Sagsfremstilling

Den 21. december 2022 vedtog Byrådet Idéoplæg for nyt dagtilbud i Stilling. Forudsætningen for projektet er, at dagtilbuddet skal placeres på eksisterende boldbaner.

For at kunne bibeholde samme banekapacitet besluttede Byrådet den 25. januar 2023 at erhverve arealet vest for det planlagte dagtilbud. Det fremgik af byrådssagen om jorderhvervelsen, at der senere vil blive fremlagt en sag, hvor der ville blive søgt bevilling til udgifterne til etablering af yderligere boldbaner.

Anlæg og Ejendomme har i samarbejde med Stilling IF udarbejdet forslag til udformning af erstatningsboldbanerne, som fremgår af bilaget.

Der bliver anlagt tre nye 8-mandsbaner, som alle har mulighed for at blive opstregt som to 5-mandsbaner, se bilag. Principiel placering og udformning er godkendt af Stilling IF. Projektet er lige nu ved at blive endeligt projekteret hos rådgiver. Når udkast til tegningsmaterialet er klart, vil der blive inviteret til et møde med Stilling IF. Den eksisterende 11-mandsbane bliver ikke ændret, men vil få belysning fra eksisterende master, som flyttes, samt yderligere tilkøbte master.

Jorderhvervelsen har skabt mulighed for et friareal mellem 11-mandsbanen og det fremtidige planlagte dagtilbud til at berige fritidslivet i området i form af et træningsområde, se bilag (udgifter til udstyr/inventar er ikke indeholdt i projektets økonomi).

Ud over anlæg af boldbaner indeholder projektet yderligere boldhegn, beplantning, stier inkl. belysning, pladsreservation til boldskur og træningsområde. Såfremt støjhegn ind mod nabo er påkrævet, vil dette være indeholdt i projektet.

Afledning af regnvand fra boldbaner

På nuværende tidspunkt er de tekniske løsninger i forbindelse med afvanding af boldbaner ikke afklaret.

Museum Skanderborg har foretaget arkæologiske forundersøgelser. Forundersøgelserne har vist, at der er arkæologiske levn i området. Museum Skanderborg har indstillet et areal på ca. 13.000 m² til arkæologiske udgravninger. Udgifterne hertil udgør 2,8 mio. kr., som Skanderborg Kommune skal afholde.

Tidsplan

Arkæologiske udgravninger: maj - juni 2023

Etablering af boldbaner

1. maj 2023 *	Udsendelse af færdigt udbudsmateriale til 4 til 5 indbudte entreprenører
15. maj 2023	Spørgefrist
22. maj 2023	Licitation
29. maj 2023	Kontraktindgåelse
01. juli 2023	Opstart anlægsarbejder
30. september 2023	Aflevering anlægsarbejder

* afhængig af myndighedstilladelser for regnvandshåndtering.

Økonomi

Oprindelig økonomi efter godkendt Idéoplæg og beslutning om grundkøb

- Entrepriseudgifter 21.800.000 kr.
- Boldbaner 3.000.000 kr.
- Jordkøb 350.000 kr.
- Øvrige udgifter 9.234.000 kr.
- Samlet 34.384.000 kr.

Da omfanget for flytning af boldbaner er blevet mere omfattende ser økonomien nu sådan ud.

Ny opstilling af økonomi

- Nyt Dagtilbud Entrepriseudgifter 21.800.000 kr.
- Etablering af boldbaner Entrepriseudgifter 5.920.000 kr.
- Arkæologiske udgravninger 2.800.000 kr.
- Jordkøb 350.000 kr.
- Øvrige udgifter 9.700.000 kr.
- Samlet 40.570.000 kr.*

Øvrige udgifter skal indeholde følgende:

- Udgifter til forundersøgelser, herunder geotekniske og miljømæssige undersøgelser
- Tilslutningsudgifter ifm. vand, varme, el, IT, etc.
- Udgifter til vinterforanstaltninger, honorar, byggetilladelser, forsikring, uforudselige udgifter
- Udgifter til løst inventar til daginstitutionen.

*Økonomien for afvanding af boldbaner er ikke afklaret, idet de tekniske løsninger ikke er afklaret, hvorfor beløbene ikke fremgår i økonomiopstillingen.

Der søges 3 mio. kr. i anlægsbevilling til anlæg af boldbaner. For at kunne realisere projektet i alt i nuværende form, mangler der 6,2 mio. kr. Derfor søges der tillæg til rådighedsbeløb i 2023, finansieret fra kassebeholdningen.

Dialog og høring

Der har været møder med Stilling IF gennem projektperioden.

Det har været vigtigt for Stilling IF at kunne fastholde samme banekapacitet i området. Med det ny erhvervede areal er dette muligt.

Den 6. februar 2023 havde Skanderborg Kommune møde med Stilling IF. Formålet med mødet var at drøfte endelige placeringer af boldbaner. Der blev gennemgået forskellige scenarier for placering. Mødets konklusion blev, at et klubhus ikke længere er relevant. Stilling IF er i dialog med skolen om brug af skolens eksisterende lokaler til dette formål.

Der er dog behov for et boldskur. Stilling IF ønsker at placere et boldskur på ca. 50 m² i det nye område ved parkeringspladsen, såfremt dette er muligt.

Det areal, som ikke bliver brugt til baner, kan omdannes til alternative trænings- eller legeområder. Når boldbanerne er endeligt placeret, og det er afklaret, hvor meget friareal der er tilbage, indkalder kommunen til møde, sammen med dagtilbuddets repræsentanter, for at drøfte anvendelsesmuligheder og indretning af området.

Indstilling

Indstilling til direktionen, Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet:

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at der gives tillæg til rådighedsbeløb på 6,2 mio. kr. i 2023 til etablering af boldbaner samt arkæologiske udgravninger i Stilling, finansieret fra kassebeholdningen
- at der gives anlægsbevilling på 3 mio. kr. til boldbaneprojektet.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget til orientering.

Indstilling til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget:

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om ekstra bevilling til etablering af boldbaner i Stilling samt arkæologiske udgravninger til efterretning.

Beslutning fra Direktionen, 12. april 2023, pkt. 93:

I forbindelse med behandlingen af sagen blev det oplyst, at der fra Skanderborg Museum er indgået besked om, at udgiften til arkæologiske udgravninger bliver i alt 3 mio. kr.

Direktionen vedtog på den baggrund at indstille,

- at rådighedsbeløbet i 2023 øges med 6,45 mio. kr. til arkæologi, etablering af boldbaner samt forøgede udgifter til bl.a. rådgivning
- at der gives anlægsbevilling på 9,45 mio. kr. til arkæologi, etablering af boldbaner samt udgifter iøvrigt.

Direktionen bemærkede, at der i forbindelse med programoplæg skal gives endelig bevilling til det samlede projekt - herunder til den endelige opgørelse af afledte udgifter til rådgivning ifm. boldbaner.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget til orientering.

Bilag

Principskitse for placering af boldbaner april 2023

Punkt 37: Orientering om formidling af skulpturer og monumenter i Skanderborg Kommune

20.00.00-G01-11-23

Resume

Med dette punkt orienteres om status på arbejdet med formidling af skulpturer og monumenter i det offentlige rum i Skanderborg Kommune.

Sagsfremstilling

Af budgetaftalen for 2021-2024 fremgår det af forandring 39, at den borgerrettede formidling af den lokale kulturarv skal styrkes i samarbejde med kulturinstitutioner og foreningsliv. Der er over en længere periode indsamlet data for skulpturer, kunstværker og monumenter, herunder mindesmærker i det offentlige rum i Skanderborg Kommune i det omfang, der har været muligt. I kortfunktionen GIS er over 135 værker registrerede for eftertiden, med data om lokation, billeder, beskrivelser af værkerne og eventuelle historiske baggrunde, om kunstnere, årstal, samt øvrigt data vedr. ejerskab, vedligehold mv.

GIS kortfunktionen danner basis for følgende:

- Et [borgerrettet online kort](#), hvor værkerne kan findes ud fra et geografisk markeret punkt med udvalgte oplysninger om det enkelte værk
- En folder, som appetitvækker til at bruge onlinekortet og at tage på tur for at opleve værkerne
- En række begivenheder i 2023, med formålet at skabe opmærksomhed om værkerne.

Ovenstående tiltag skal, udover at skabe interesse for at opleve værkerne, give anledning til dialog og samarbejde om løbende at forbedre databasen. Der er således lagt op til, at interesserede og foreningslivet generelt, skal kunne inspireres til, på egen hånd at arrangere f.eks. guidede ture, men også, at borgerne kan give tilbagemeldinger vedr. data, værker og supplerende oplysninger til det registrerede.

Folder uddeles på mødet.

Formidlingsaktiviteter 2023

Der udvikles formidlingsaktiviteter til afholdelse over sommeren 2023. I denne forbindelse og fremover, vil den [borgerrettede onlinefunktion; www.skanderborg.dk/skulptur](#) kunne danne basis for henvendelser og aktiviteter vedr. skulpturer og monumenter. Databasen vil blive vedligeholdt og udviklet, afstemt efter behov og interesse for området.

Aktiviteter 2023:

- Lancering af folder og borgerrettet onlinefunktion 18. april 2023 i forbindelse med genindvielse af anlægget på Højvangens Torv med Eva Sørensens værk Bronze Skulptur
- Interaktiv skattejagt for familier med børn
- Skulptur og monument pas, et fysisk pas med mulighed for at notere hvilke værker, som man har besøgt og til at komme med input til samme.

Økonomi

Aktiviteterne afholdes inden for budget.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at tage orienteringen om status på arbejdet med formidling af skulpturer og monumenter til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om arbejdet med formidling af skulpturer og monumenter i det offentlige rum til efterretning.

Punkt 38: Meddelelser

00.01.00-A00-104-22

Sagsfremstilling

Der orienteres om:

- Status på særligt indholdsdelen af Perron1
- Region Midtjyllands invitation til Landsbydagen den 15. april 2023
- Status på arbejdet med forandring om bygningsdrift.

Beslutning

Der blev orienteret om:

- Status på særligt indholdsdelen af Perron1
- Region Midtjyllands invitation til Landsbydagen den 15. april 2023
- Status på arbejdet med forandring om bygningsdrift
- Ansøgning til DIF i forbindelse med, at DIF har fået fondsbevilling til fremtidens idrætsliv for børn og unge
- Frivilligmesse den 15. april i Ry.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 39: Evt.

00.01.00-A00-104-22

Beslutning

Der var ingen emner under "evt."

Punkt 40: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-104-22

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.